

b) Xét về mặt cấu tạo, các câu trong truyện này là *câu bình thường* hay *câu đặc biệt*?

2*. Đoạn văn sau đây đã được lược đi các dấu câu. Hãy điền các dấu câu thích hợp vào những chỗ cần có.

Chàng mèo mướp mà chàng mèo nào cũng thế không cố ý ăn thịt chuột nhất bao giờ mèo chỉ bắt những con chuột tiểu yêu đó để đùa nghịch và để hả cơn cău kinh vì loài chuột nhép cứ băng nhặng rúc rích trong xó bếp là chỗ nghỉ ngơi của mèo chính những con chuột lớn lại đúng đắn không ầm ĩ đến thế chỉ vì bực mình mà mèo bắt chuột nhất nhưng chú chuột nhỏ khôn ngoan vẫn hay chạy trốn được đời đời cái giống chuột nhất tai quái cứ làm rúc tai loài mèo.

(Theo Tô Hoài)

3. Theo em, có phải cả hai câu sau đây đều là câu nghi vấn không ?

a) *Quê chị ở đâu ?*

b) *Tôi không biết quê chị ở đâu.*

4. Hãy cho biết trong đoạn trích sau đây tại sao tác giả lại dùng nhiều dấu chấm lửng khi thuật lại lời của chị Nhà trọ.

(...) Đi vào bước nữa, tôi gặp một chị Nhà trọ đứng bên cạnh một tảng đá cuối, chị Nhà trọ này bé nhỏ quá. Khắp người đèn tuyển, đôi chỗ có chấm một vài điểm vàng tươi. Hai cánh cửa cô nàng ngắn chún chún ; hình như cánh ấy chưa quen mở, chưa quen bay nhiều, chị Nhà trọ đứng khóc rưng rức.

Nghe như có điều oan trái chi đây, tôi bèn hỏi :

- Làm sao mà phải đứng khóc ngoài đường, em !

Chị chàng ngẩng đầu lên, trông thấy tôi, lại càng bù lu, bù loa :

- Thưa... anh... chúng... nó định... giết em !... Hu... Hu... Hu... Anh cứu em... Hu... Hu...

- Ai ? Đứa nào ? Những đứa nào định giết em ?

- Thưa anh, họ nhà Nhện... Hu... Hu...

(Tô Hoài, *Dế Mèn phiêu lưu ký*)

Gợi ý làm bài

1. Các em có thể vận dụng một trong hai cách (phân loại câu theo mục đích nói hoặc phân loại câu theo cấu tạo) để phân loại. Cũng có thể phối hợp cả hai cách này bằng việc lập một bảng phân loại theo mẫu sau :

VĂN BẢN BÁO CÁO

Bài tập

1. Trong các dòng sau, dòng nào phù hợp nhất với lí do viết báo cáo ?

- a) Vì cần để đạt một nguyện vọng chính đáng của tập thể.
- b) Do cần ghi lại một cảm xúc của bản thân.
- c) Do muốn thể hiện sự hối hận của bản thân.
- d) Do yêu cầu của một cá nhân hay tập thể cao hơn mình.
- e) Vì muốn báo cho mọi người một thông tin quan trọng.

2. Yêu cầu nào trong các yêu cầu sau không phải là yêu cầu bắt buộc đối với việc viết văn bản báo cáo ?

- a) Tên văn bản cần viết in hoa, khổ chữ to.
- b) Trình bày văn bản báo cáo cần sáng sủa, cân đối.
- c) Ghi tên người (tổ chức) báo cáo.
- d) Các kết quả cần nêu rõ ràng với các số liệu chi tiết, cụ thể.
- e) Báo cáo viết càng dài càng tốt.

3. Nếu viết một báo cáo theo các mục sau đây thì còn thiếu những mục nào ?

Và trong những mục còn thiếu đó, mục nào quan trọng hơn ?

- a) Quốc hiệu và tiêu ngữ.
- b) Tên văn bản : *Báo cáo về...* (viết in hoa).
- c) Người (tổ chức) báo cáo.
- d) Báo cáo về lí do, sự việc và các kết quả đã làm được.
- e) Chữ ký và họ tên người báo cáo.

4. Báo cáo sau đây có gì sai về hình thức trình bày ?

Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Báo cáo

(Về kết quả quyên góp ủng hộ các bạn học sinh vùng lũ lụt)

Kính gửi : Tổng phụ trách Đội Trường THCS Nguyễn Văn Trỗi.

Hưởng ứng phong trào quyên góp giúp đỡ đồng bào vùng lũ lụt vượt qua những khó khăn do thiên tai gây ra, lớp 7C đã tiến hành quyên góp được một số quà gửi các bạn học sinh vùng lũ lụt như sau :

1. Quần áo : 6 bộ.
2. Sách vở : 12 bộ sách giáo khoa cũ (lớp 6) và 30 quyển vở học sinh.
3. Tiền : 100 000 đồng.

Tất cả các bạn đều đóng góp, ủng hộ. Trong đó bạn Hoàng Hà là người ủng hộ nhiều nhất : 1 bộ quần áo và 20 000 đồng.

Gợi ý làm bài

1. Muốn làm được bài tập này, các em nên chú ý mục đích của việc viết báo cáo. Mục đích của văn bản báo cáo là nhằm tổng kết, nêu lên những gì đã làm theo yêu cầu của cấp trên. Từ mục đích này, đọc kĩ các lí do đã nêu trong bài tập để xác định đúng lí do phù hợp nhất.

2. Nên xem lại mục *Lưu ý* về văn bản báo cáo, trang 135 – 136, SGK *Ngữ văn 7*, tập hai, từ đó xác định những yêu cầu bắt buộc và yêu cầu nào không bắt buộc trong bài tập này.

3. Nếu viết báo cáo theo các mục đã nêu trong bài tập này thì sẽ thiếu hai mục :

- Địa điểm và ngày tháng làm báo cáo.
- Nơi nhận báo cáo.

Trong hai mục này, thì *nơi nhận báo cáo* là quan trọng hơn.

4. Báo cáo trong bài tập 4 có mấy điểm thiếu và sai trong quy cách trình bày :

- Thiếu mục địa điểm và ngày tháng làm báo cáo.
- Thiếu mục kí tên.

– Trình bày chưa đúng : Chữ *báo cáo* cần viết in hoa, cỡ chữ to. Các mục *quốc hiệu và tiêu ngữ, tên văn bản, nơi nhận báo cáo và nội dung báo cáo* phải cách nhau 2 – 3 dòng.